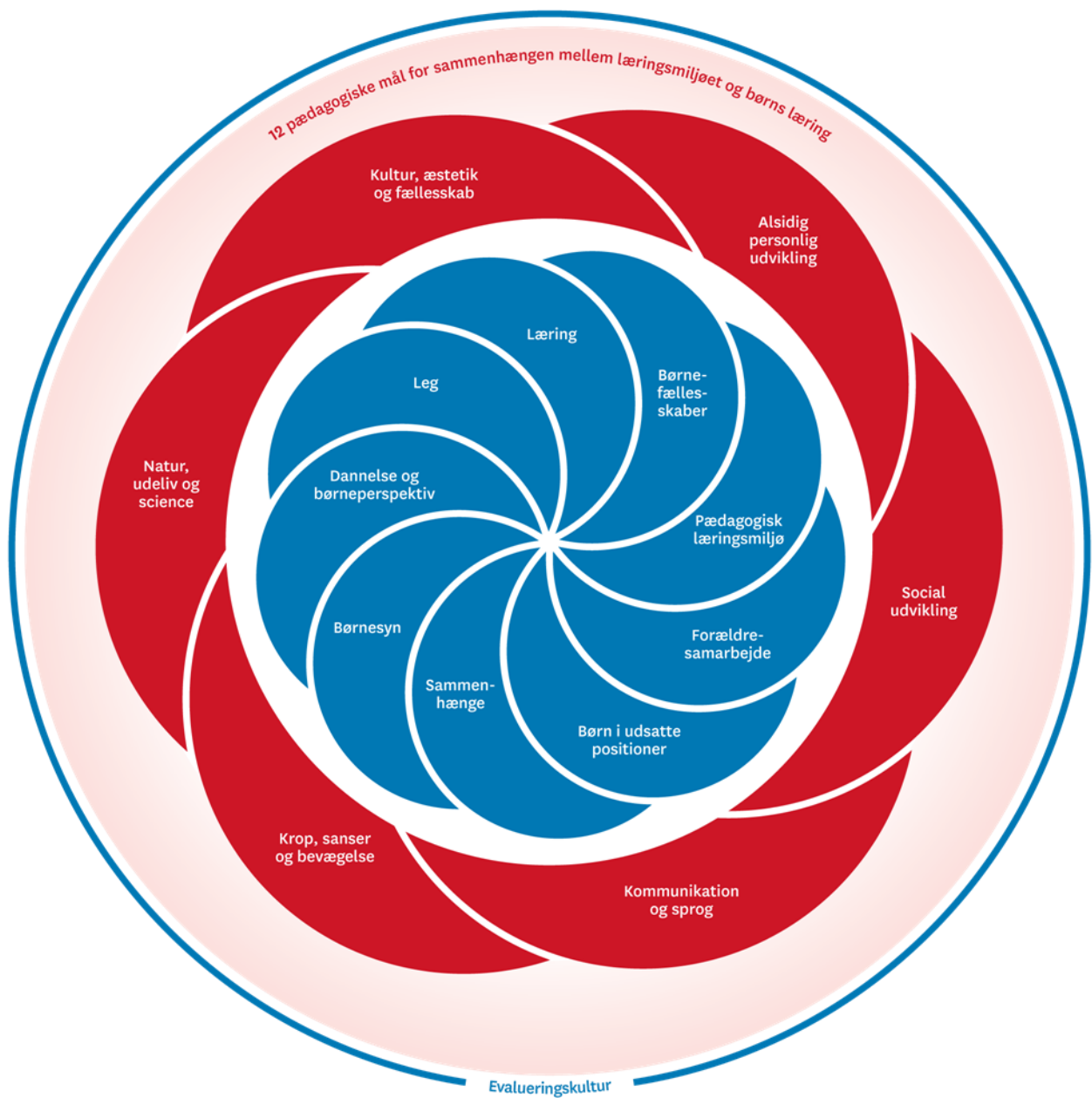

Pædagogisk Læreplan for Tjæreborg-Esbjerg Ø området 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

Tjæreborg-Esbjerg Ø området består af følgende afdelinger:

Børnehuset Kvaglund, Kahytten i Skads, Valmuen på Stengårdsvej og Børnehusene i Tjæreborg.

Børnehuset Kvaglund er integreret med ca.:

- 30-40 0-2 årige børn
- 65-80 3-5 årige børn.

En stor andel af børnene kommer fra andre nationaliteter. Institutionen har tilknyttet egen bus.

Kahytten er en børnehave med ca.

- 70-105 3-5 årige børn

Der er tilknyttet en udflytter base Skovslottet i Østskoven. Institutionen har tilknyttet egen bus.

Valmuen er integreret med ca.:

- 30-40 0-2 årige børn
- 50-66 3-5 årige børn.

En stor andel af børnene fra andre nationaliteter.

Børnehusene Tjæreborg er integreret med ca.:

- 25-33 0-2 årige
- 90-150 3-5 årige.

Børnehusene Tjæreborg har 2 huse, Energien hvor de yngste 0-4 årige går og Dynamikken, der er for den ældste årgang.

Institutionen har tilknyttet egen bus.

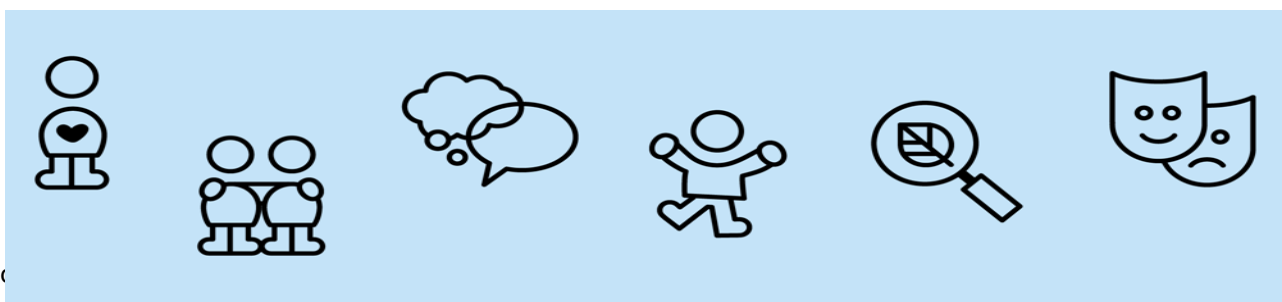
I alt i området er vi ca. 500 børn (i årsgennemsnit) og ca. 105 medarbejdere (pædagoger, pædagogiske assistenter, medhjælpere, studerende og enkelte i særligt tilrettelagte job).

Områdelederens vision for det pædagogiske arbejde:

Sammen – understøtter vi barnets potentielle udvikling

Værdier:

- **Ambitiøse:** Alle børns potentielle udvikling skal opnås. Vi skal turde at se, undres og handle.
- **Differentiere:** Vi skal behandle alle lige, dette kræver, at vi gør noget forskelligt.
- **Opdaterede:** Vi planlægger vores praksis og indsats ud fra indsamlet data.
- **Rummelige:** Vi holder af diversitet. Hos os er der plads til alle.
- **Glæde:** Vi skal alle kunne lide at være her.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg læring og børnefællesskaber.

Børnesyn

Barnet lærer gennem relationer med både børn og voksne.

Bag hvert barns handling er der en besked, vi bliver nysgerrige på.

Barnet vil gerne være aktiv medskabere i fællesskabet.

Barnet skal opleve sig set, hørt og forstået.

Hver gang du gør noget for barnet som det selv kunne have gjort, har du frataget det muligheden for udvikling

Dannelse og børneperspektivet

Vi er bevidste om vores adfærd, da vi er rollemodeller for børnenes dannelse.

Barnet gives muligheder for at danne sig egne erfaringer i samspil med omverdenen. Vi er rollemodeller i etablering af anerkendende miljøer.

Det vi gør, skal være meningsfuldt for barnet.

Barnet skal opleve demokrati og have mulighed for at sige til og fra.

Barnet skal opleve at have indflydelse på sin hverdag i institutionen.

Vi skal behandle alle lige, det betyder at vi skal tilbyde dem noget forskelligt.

Leg

Vi vil være bevidste om både at gå foran, bagved og ved siden af barnet.

Barnet udvikler sig og bearbejder oplevelser og drømme gennem legen.

Vi skaber gode legemiljøer, der tager højde for barnets alder. Med udgangspunkt i det barnet synes er spændende, inde som ude.

Vi inddrager barnet der står udenfor legen.

Barnet skal opleve og tilbydes alle legetyper fri leg, rolleleg, regelleg osv.

Den voksne arbejder bevidst med legens muligheder.

De voksne indgår ved behov i børnenes leg.

Læring.

Vi vil følge barnets spor og undre os sammen med det og inddrage barnets bud på løsninger.

Vi vil skabe miljøer, hvor vi understøtter barnets evne til at være i harmoni og balance.

Vi vil give barnet mulighed for at øve sig, fejle, slippe fantasien løs og danne egne erfaringer.

Vi har fokus på en meningsfuld og legende tilgang til barnets læring.

Planlagte pædagogiske aktiviteter tilrettelægges ud fra behov fra det enkelte barn/børnegruppen.

Vi arbejder i små grupper med 1 voksen.

Du kan ikke lære nogen noget, men du kan tilrettelægge omstændigheder så nogen kan lære sig noget.

Børnefællesskaber.

Vi understøtter, at alle børn vil opleve venskaber og være en del af et sundt og udviklende børnefællesskab.

Vi samarbejder med forældrene om at skabe velfungerende børnefællesskaber.

Gode børnefællesskaber er fundamentet for trivsel, udvikling, læring og det gode sunde og udviklende børneliv.

Vi understøtter børnene i at se forskellighed som en styrke.

Børnefællesskaber skal etableres i forskellige sammenhænge under hensyntagen til både det enkelte barn og fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi arbejder mod en organisering, hvor personalet inddeler sig i forskellige roller. F.eks. morgen, middag og eftermiddag er der mindst en "fordyber og en flyder".

Vi skaber rum for at personalet har mulighed for at specialisere sig og brænde for noget særligt.

Vi arbejder i små grupper: 1 voksen til en mindre gruppe.

Barnet inddrages i hverdagens daglige rutiner.

Vi skal skabe inspirerende og motiverende læringsmiljøer inde og ude. Miljøerne skal tage udgangspunkt i børnegruppens behov og være foranderlige.

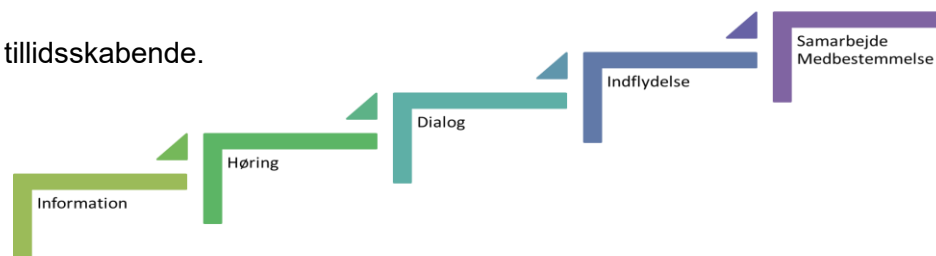

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Planlægge arrangementer og møder der tager udgangspunkt i de enkelte forældres behov og som er differentieret herefter.

Personalet er inviterende og tillidsskabende.

Vi bevæger os mellem information, vejledning, medinddragelse og involvering.

Vi forventningsafstemmer med forældrene i forhold til samarbejdet med barnets og gruppens trivsel, udvikling, læring og om hjemmelæringsmiljøet, f.eks. forældre hjemmebesøg inden opstart.

Vi tænker forældrene ind som en ressource i forhold til f.eks. medarrangører til arrangementer, fortæller om deres job mv.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi skaber en organisering for alle børn, hvor der arbejdes med små grupper f.eks. på tværs af stuerne.

Vi skaber et miljø, hvor børnene mødes med positive forventninger fra børn og personalet.

Børn i vores institutioner mødes af voksne, der med et dynamisk mindset, ser barnet og reflekterer over egen og kollegaers rolle i praksis.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi arbejder med "Smart Skolestart", der kontinuerligt forfines.

Vi arbejder også i denne gruppe med at gøre børnene selvhjulpne, sociale og i stand til at begå sig i større grupper med færre voksne.

Inddragelse af lokalsamfundet.

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi benytter det lokale bibliotek, den lokale kirke, besøger plejehjemmet, har en ældre fra Ældresagen der læser med børnene, 3-i-1.

Vi samarbejder med skolerne med f.eks. en klasse, der kommer og læser for vores børn.

Vi involverer forældrerådene i dette arbejde.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vores rum skal være rare og overskuelige at være i. De skal virke indbydende og understøtte børnenes behov og læring.

Indretning og udsmykning tager udgangspunkt i børneperspektivet og drøftes med børnene, så de inddrages i valg af eks. udsmykning.

Vi fokuserer på at skabe gode fysiske og psykiske miljøer, så vidt muligt med gode lys- og lydforhold og som præges af god tone og ordentlighed.

Børneperspektivet involveres via børnemiljøvurdering, hvor børnene f.eks. interviewes.

Vi tror på, at høj socialkapital i personalegruppen har indflydelse på børnenes psykiske sundhed, hvorfor dette prioriteres højt.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

2: Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver for-dybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Vuggestuen:

Det pædagogiske personale:

- Skaber et godt og inspirerende læringsmiljø F.eks. i de pædagogiske aktiviteter eller gennem børnenes egen inspirerede lege.
- Skaber rum, tid til leg og fordybelse. Personalet præsenterer børnene for alsidige materialer, redskaber og børnemiljøer.
- Får skabt trygge og meningsfulde hverdagsrammer, som barnet trygt kan agere i. Dette sker gennem faste rutiner og struktur. F.eks. spiserutiner, samling - her genkendelige sange og opgaver, soverutiner og skiftetider/skifterutiner mv.
- Anerkender og involverer sig i barnets interesser, herunder i leg og på gåtur, hvor barnet får mulighed for, at udfordre dets potentiale og grænser i samspillet med den voksne.
- Støtter og guider det enkelte barn i, at udsætte egne behov og at vente på tur. F.eks. ved håndvasken, hjælp i garderoben, når de skal have madpakker, til at vælge fx et dyr eller en sang til samling mv. Støtter det enkelte barn i, at blive selvhjulpne, ved at give barnet små opgaver i hverdagen. F.eks. ved af- og påklædning, ved selv at hælde vand op i koppen, borddækning mv. Disse enkelte situationer og krav vurderer personalet ud fra det enkelte barns udviklingszone, så barnet får en meningsfuld oplevelse.
- Støtter op om forskellige relationer og venskaber til andre børn og voksne. På den måde vil barnet opnå erfaring med, at håndtere en bred variation af følelser, grænser og konflikter.
- Skaber sammenhæng mellem hjem og vuggestue, ved en god og tæt kontakt, især under indkøringen. F.eks. ved forældrearrangementer, forældresamtaler og den daglige dialog omkring det enkelte barn.
- spørger til barnets accept, når der tages billeder af det.

Børnehaven:

- Børnene har tilknyttet en fast primær/kontakt pædagog, som har øje for, hvordan de trives og udvikler sig. Børnene oplever en afvekslende og meningsfuld hverdag, hvor der er mulighed for at danne værdifulde relationer på tværs af alder og gruppe.
- Børnene understøttes i at udvikle handlekompetencer, så de udvikler livsduelighed, hvilket gør barnet i stand til at mestre konflikthåndtering, udvikle robusthed og selvhjulpen hed.
- Via italesættelse og gode eksempler lærer vi børnene at kunne begå sig i et fællesskab, hvor man viser hensyn, er høflig og hjælpsomme.
- Vi viser barnet, både med ord og handlinger, at det er betydningsfuldt. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og observerer og aflæser dets behov, og handler herudfra. Derudover anerkender og spejler vi barnets følelser.
- Vi guider børnene i deres relationer, hvor de voksne er rollemodeller der går foran, ved siden af og bagved.
- At børnene får mulighed for at være i mindre grupper og danne relationer på tværs, samt giver mulighed for nærvær, ro og fordybelse.
- Vi skaber en forudsigelig struktur, der letter overgangene fra en aktivitet til en anden, f.eks. gennem visualisering.
- Vi benytter de daglige rutiner som et læringsrum, for at udvikle selvhjulpen hed. F.eks. ved borddækning, i garderoben og lignende.
- Vi tager udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer, for derigennem at give det nogle succesoplevelser.
- Vi glædes sammen over børnenes succeser, og udviser glæde og humor i samværet med børnene.
- spørger til barnets accept, når der tages billeder af det.

Social udvikling

Pædagogisk mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

Det pædagogiske personale skal:

- Være gode rollemodeller. De voksne skal udvise anerkendelse og respekt for det enkelte individ. F.eks. ved at tale pænt til hinanden, vise omsorg og sige fra, hvis noget ikke er rart. Derved opmuntrer de voksne også børnene til at have en positiv tilgang til hinanden.
- Sætte ord på handlinger, følelser og ved hjælp af spejling hjælpe børnene med at udvikle empati.
- Deltage aktivt i børnenes samvær. De voksne vurderer om de skal gå foran, bagved eller ved siden af barnet i dagligdagen. F.eks. kan barnet have brug for, at de voksne guider, hvis det har svært ved at finde sin rolle i den pågældende aktivitet.
- Hjælpe med at øve turtagning og lære børnene at vente på tur. F.eks. skiftes til at stable klodser eller trille en bold frem og tilbage.
- Følge børnenes initiativ. F.eks. afvente inden der gribes ind. Måske har børnene andre intentioner end først antaget. Hvis et barn pludselig kravler ned af stolen under spisning, er det vigtigt at de voksne forholder sig afventende, måske er noget faldet på gulvet.
- Møde børnene med positive forventninger. F.eks. kan de voksne gennem anerkendelse og opmuntring vise, at de tror på det bedste i dem.
- Styrke relationer mellem børnene. Dette opnås gennem leg, tryghed, tillid og støtte fra voksne. De voksne skal, med en anerkendende tilgang, guide børnene i samværet med andre.
- Skabe en genkendelig og forudsigelig dagsrytme/hverdag. Dette skaber tryghed for børnene og giver overskud til at udvikle sociale kompetencer.

Børnehaven:

- Vi arbejder med børnenes relationer til andre, for herigennem udvikler de empati og forståelse for sociale spilleregler.
- Vi skaber et pædagogiske læringsmiljø der er bygget op sådan at børnene har de bedste forudsætninger for en positiv social udvikling.
- I vores pædagogiske dagligdag arbejder vi med åbne stuer. Det gør, at børnene har mulighed for at etablere venskaber og relationer på tværs af stuerne. Vi støtter og anerkender børnenes valg af venskaber, og guider dem, når de har brug for det.
- Vi indretter det fysiske rum således, at det tilgodeser det pædagogiske læringsmiljø, der giver mulighed for ro og fordybelse.
- Vi arbejder på at skabe et godt forældresamarbejde, da det er med til at skabe en mere gensidig forståelse af barnet. Personalet og forældrene kan i fællesskab bedre støtte barnet i dets sociale udvikling.
- Vi bruger dagligdagsdialog.
- Vi bruger Tabulex som digital formidling om børnenes hverdag.
- Vi afholder samtaler og overleveringssamtaler.
- Vi inviterer til sociale fællesarrangementer, såsom sommerfester, bedsteforældredag, traditioner, kvindeaftener og hjemmebesøg. Alt sammen er med til at styrke relationen og samarbejdet, mellem institutionen og hjemmet.
- Vi arbejder meget med og prioriterer legen, da den spiller en central rolle i barnets sociale udvikling. Børn med særlige behov skal føle sig som en del af fællesskabet, og vi ser forskellighed som en ressource.
- Den voksne deltager aktivt i legen og indgår som rollemodel og udvikler – går foran, bagved og ved siden af. Her lærer børnene at løse konflikter, indgå kompromisser og at alle roller er vigtige for fællesskabet.
- Vi anvender Fri For Mobberi kufferten, hvor børnene lærer om respekt, omsorg, tolerance og mod.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

- Vi skaber et meningsfyldt læringsmiljø, som understøtter og udfordrer børns sproglige udvikling og kommunikation, gennem dialog, fælles opmærksomhed og leg.
- Vi er sproglige rollemodeller og ind tænker sproglige læringsmuligheder i hverdagsrutiner, planlagte og spontane rutiner.
- Vi vil bl.a. lægge vægt på følgende: bøger, Ipad, sprogkuffert, sproggrupper, samarbejde på tværs af grupper, dialogisk læsning, sang og sanglege, og samlinger.
- Vi er bevidste om at sætte ord på børns og voksnes handlinger.
- Vi er nærværende i vores kommunikation ved at være indlevende og nysgerrige på det børnene er optaget af.
- Vi præsenterer børnene for mange forskellige typer af lege. Vi gør det visuelt samtidig med vi sætter ord på, hvordan man f.eks. kan bygge en togbane, lege med lego, lave mad og dække bord
- Vi vægter forældresamarbejdet højt, med fokus på, at hver enkelt forælder føler sig set, bl.a. i form af daglig kontakt og samtaler med "primær pædagogen".
- Vi har opstartssamtale for forældrene, med primærpædagogen.
- Vi har 3 mdr. samtale, og efterfølgende samtale når barnet skifter fra vuggestue til børnehave, og slutlig samtale, inden barnet skal i skole.
- Vi har desuden løbende samtaler, når behovet opstår fra såvel personalet som forældrene.

Børnehaven:

- Vi skaber et læringsmiljø, hvor børnene får mulighed for at gøre sig forskellige sproglige erfaringer. bl.a. med den voksne som rollemodel.
- Den voksne undrer sig sammen med børnene og guider dem i at indgå i sproglige fællesskaber med andre børn.
- Vi understøtter børnenes sproglige nysgerrighed og mangfoldighed, ved at indtænke det i alle rutiner og aktiviteter.
- Vi bruger rim og remser, der hjælper børnene til at forstå rytmen i sproget. Børnene får en bedre forståelse af de forskellige ord-lyde, hvilket kan hjælpe på deres udtale og ordforståelse. Vi leger med sproget og laver sluddersprog og pjatte-ord.
- På stuerne bruger vi dialogisk læsning og gentagelser, så historier bliver genkendelige og skaber grundlag for egne fortællinger og børne-højtlesning. Som supplement til det talte sprog, laver vi samtidig visuel guidning.
- I samarbejde med forældrene, guider vi i sprogtilegnelse. Vi kan f.eks. samarbejde med forældrene omkring skabelse af hjemmelæringsmiljøer, hvor børnene f.eks. får små hjemmeopgaver som de, i deres forældre, løser derhjemme. Dette vil være med til at styrke relationen og samarbejdet mellem institutionen og hjemmet.
- Vi synger sange med børnene, for på den måde at hjælpe børnene til at få et bedre greb om sprogytmen. På den måde kan de tilegne sig et større ordforråd og en bedre forståelse af sproget. Ved at synge og lytte til musik, er vi med til at fremme børnenes sproglige udvikling.
- Vi øver begreber, turtagning og bruger fokusord. Ved turtagning øver vi os i at give hinanden plads og det at forstå de sociale spilleregler der er, når nogen snakker sammen, hvad enten det er voksen-barn, voksen-voksen eller barn-barn.

Krop sanser og bevægelse

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

- Vi vil motivere børnene til at bevæge sig, ved at udvise glæde, engagement, kreativitet og leg med kropslig udfoldelse.
- Vi vil vægte arbejdet med børnenes sanser højt, da det er fundamentet for at opfatte og begribe verden, og derfor også har en afgørende betydning for den motoriske udvikling.
- Vi vil skabe et læringsmiljø, som gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter, kan bidrage til motoriske færdigheder, der udvikler selvværd/selvtillid, samt giver mulighed for fællesskab i børnegruppen.
- Vi vil bruge nærmiljøet (gåture, cykelture), besøge legepladser og de andre institutioner i området. Sanserne vil vi stimulere ved leg med (kartoffelmel, modellervoks, male med fingrene og fødderne)
- Vi øver finmotorik (f.eks. perler, klippe og klister,)
- Vi øver selvhjulpenhed i hverdagssituationer (spise, hygiejne og garderobe).
- Vi danser og synger og bruger sanglege og fagter i vuggestuen.
- Vi tumler med børnene og bruger vores motorikrum i hverdagen.
- Vi vægter udelivet højt, vi prøver at komme ud hver dag. (enten på legepladsen eller ture rundt i nærmiljøet.
- vi skal være opmærksomme på, at vi er rollemodeller i hverdagen.

Børnehaven:

I vores læringsmiljø arbejder vi med bevægelsesglæde.

- Vi har fokus på at lave meningsfulde aktiviteter, som styrker børnenes motoriske færdigheder.
- Vi har fokus på at styrke børnenes selvfølelse, så når de i samspil med andre børn oplever respekt, føler sig passet på, samt værdsat af nære og tryghedsskabende voksne.
- Vi vil gennem flyder/fordyber inspirere og aktivere børnene motorisk, både ude og inde. Vi vil være opmærksomme på, at vi som voksne er rollemodeller.
- Vi vil indrette et læringsmiljø som inspirerer til fordybelse, hvor der kan veksles mellem ro og bevægelse
- Vi skal ud og bruge nærmiljøet via ture ud af huset. F.eks. Cykelture med børnehaven, besøge legepladser, grønne områder samt andre institutioners legeplads.
- Vi samarbejder med dagplejen, som besøger vores institutioner. Vi besøger f.eks. plejehjem i nærmiljøet bl.a. med bowling/luciaoptog. Vi deltager i smart skolestart med skolen.
- Vi vil inddrage forældrene i vores aktiviteter, så de kan følge op på vores tiltag i børnenes fritid.
- Vi vil styrke fællesskab og bevægelse gennem planlagte aktiviteter på tværs af husene i vores område, f.eks. via fodboldturnering og OL, samt hjerteløb.
- Vi vil styrke den motoriske ro med bl.a. Mini-nok, Fri for Mobberi og yoga.
- Vi synger og danser spiller musik og laver sanglege i hverdagen.
- Vi styrker finmotorikken ved f.eks. kreativitet, klip, perler, tegne mm, dække bord, selvhjulpen hed i garderoben, spisning, fx med bestik, konstruktion med lego, magneter mm

Natur, udeliv og science

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

Vi vil:

- Inddrag børnene i affaldssortering og indsamling. Vær opmærksom på børnenes madpakke emballage og inddrag forældrene i et samarbejde omkring temaet bæredygtighed. Indsaml plastisk og lignende på gåture i nærmiljøet.
- Bruge naturens materialer kreativt fx kartoffeltryk, male med jord, bær og blade m.m.
- Holde høsttema f.eks. samle frugter og bær, lære om processen fra såning til høst.
- Lave bål.
- KribleKrable f.eks. bygge insekthotel.
- Lave motorikbaner af naturens materialer.
- Arbejde med naturens elementer f.eks. sansekasser, vandbaner, sætte drager op m.m.
- Indrette uderum på legepladsen, som børnene kan bruge til leg/huler/gemmesteder/finde farver og former.
- Inddrage børnene i pasning af smådyr. Give dem viden omkring Fra Jord Til Bord.

- Arbejde med vand. Hvad sker der med vandet, når det regner? Hvor bliver det af? Man kan gøre brug af flere redskaber f.eks. tagrender til at bygge en "bane" og se, hvor vandet render hen.
- Lege med sæbebobler.
- Udforske begreberne flyde og synke med f.eks. naturens materialer. Hvilke ting kan flyde og hvilke kan ikke?
- Undersøge insekter og naturens materialer i et mikroskop.

Børnehaven:

- Vi går ture i nærområdet, hvor der er tid til at stoppe op, undersøge og opleve de ting børnene bliver optagede af undervejs. I tur-tasken har vi altid affaldssække og handsker, så vi kan samle affald i naturen og starte dialog om dette.
- Vi skaber læringsmiljøer med f.eks. udekøkkener, insekthoteller, "bi bæltter", køkkenhaver/højbede og lignende, hvor vi giver alle børn mulighed for at opleve naturen og det den har at byde på. Vi stiller forskellige redskaber til rådighed f.eks. mikroskoper, bestemmelses-duge, opslagsbøger og iPads.
- Vi opmuntrer børnene til at være undersøgende og nysgerrige i det miljø de færdes i. Som voksne støtter vi børnene i at udforske, eksperimentere og reflektere via åbne spørgsmål og ved at gå foran, ved siden af og bagved afhængig af situationen. Hvert hus har en science inspirationskasse, hvor personalet kan finde små science forsøg og små projekter, som er lette at gå til for alle uanset baggrund. "Science superbrugere" og "science ambassadøren" står altid til rådighed for spørgsmål eller vejledning.

Kultur, æstetik og fællesskab:

Det pædagogiske mål for læreplanstemaet:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vuggestuen:

- Vi skal være kulturbærere, og skabe forståelse, tolerance, respekt og nysgerrighed for kulturelle forskelligheder, samt give tid og rum til, at øve sig i og afprøve forskellige udtryksformer.
- Vi giver børnene mulighed for, at deltage i planlagte og selvvalgte aktiviteter, (såsom samling, aldersopdelte grupper og leg i dukkekrogen) anvende ipad, active floor, taleklemmer m.m. samt forskellige kreative materialer.
- Vi har faste traditioner fordelt over hele året. Så som jul, påske, fastelavn og sommerfest m.m. hvor fællesskabet er i højsædet. Vi er opmærksomme på, at andre kulturer, kan inddrages for, at opnå større forståelse for hinandens traditioner og levevis. F.eks. afholde Halloween, Eid eller kulturuger.
- Vi giver plads til børnenes fantasi og egne kulturelle færdigheder, ser, lytter og opmuntrer til kreativ udfoldelse og leg. Vi synger, danser, fortæller historier og eventyr sammen med børnene. Vi opstiller læringsrum, så børnene har mulighed for at udfolde sig på egne betingelser.
- De voksne er inspirerende, formidlende og deltagende i kreative og kulturelle aktiviteter.
- En samling kan evt. indeholde sange med fagter, en snak om vejr, farver, tal, påklædning, ugedage og hvem der er kommet osv.
- Til fastelavn maler børnene tønder, klipper og dekorerer masker, klæder sig ud, synger fastelavns sange, slår katten af tønden og spiser hjemmebagte fastelavnsboller.

Børnehaven:

- I vores læringsmiljøer har vi fokus på den danske kultur, værdier, fællesskab, traditioner og forskellige udtryksformer, hvor andre kulturer inddrages.
- Det fysiske læringsmiljø giver børnene mulighed for at søge inspiration og viden på forskellig vis (bøger, digitale medier, små læringsrum i større rum, indretning i børnehøjde m.v).
- Vi giver børnene mulighed for deltage i forskelligartede planlagte og selvvalgte aktiviteter og lege f.eks. synger vi og leger sanglege, bruger forskellige kreative materialer, får kulturelle oplevelser, - i små og store grupper.
- Vi giver børnene mulighed for at bruge deres fantasi og nysgerrighed, eksperimentere og udtrykke sig på forskellige måder f.eks. gennem leg, teater, kunst, dans og musik. Således de kan forstå sig selv og deres omverden bedre.
- Vi giver børnene mulighed for forståelse af egen og andres kultur ved at italesætte forskellige kulturelle ligheder og forskelle samt deltage i forskellige kulturelle arrangementer, aktiviteter og nærværende fællesskaber fx omkring højtider.

Evalueringens kultur

Hvordan skaber vi en evalueringens kultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Det er en pædagogisk opgave kontinuerligt at vurdere, hvad børnegrupperne kalder på, samt har behov for at der arbejdes med. Herudfra planlægges de pædagogiske indsatser. Det er her vigtigt også at tænke planlægning på tværs af stuerne.

Der udarbejdes SMTTE model på hvert af de forløb vi ønsker at blive klogere på. Disse justeres/evalueres kontinuerligt afhængigt af, hvordan forløbet udvikler sig.

Alle SMTTE modeller afsluttes med evaluering.

Som i PLM er det pædagogens opgave at evaluere på egen rolle i forhold til udfald af forløbene. Denne evaluering foregår på stuen/i teamet.

Ovenstående arbejde med at etablere en evalueringens kultur, er en stor kulturforandring i afdelingerne. Personalet er vant til at evaluere på forløb, men at se på egen rolle i succesen med forløbene og at bruge evalueringen til at tænke næste udviklings zone og forløb, er mere uvant for de fleste. Ledelsesteamet har derfor arbejdet med en plan for hvornår og hvordan vi arbejder med skabelse af en sådan kultur.

Evaluering af emne fra det pædagogiske grundlag:	Træning af alle medarbejdere i at modtage og give feedback.
Emnevalg: Læringsmiljøet omkring børns leg.	
Aftalt proces:	Aftalt proces:
På det første personalemøde i 2020 præsenteres det valgte emne.	På det første personalemøde i 2020 præsenteres feedback formen.
Der udarbejdes SMTTE på det der ønskes at kigge på i Læringsmiljøet omkring børns leg i: Vuggestuen, mellemgruppen og storgruppen.	Feedback bestilles og modtages af 1 fra teamet. Inden 31. maj 2020 skal alle have prøvet at bestille og få feedback, mindst 1 gang.
Der udarbejdes SMTTE på baggrund af ovenstående fælles SMTTE i hver gruppe. Husk medarbejderens egen rolle. Alle SMTTER skal være færdige 30. juli 2020	
PÅ første teammøde i april drøftes erfaringerne med ovenstående, emnet drøftes desuden løbende.	
PL laver observationer på grupperne, på baggrund af det der er fokus på i SMTTE	